

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia. —

N. Cesarz listem Swoim z d. 6. b. m., pisany do pierwszego wielkiego ochmistrza dworu, księcia Colloredo-Mansfeld, dogadzając życzeniu Swego dostojnego wuja Jego Ces. Mości Arcyksięcia Karola, mianować raczył najtaskawiej c. k. szambelana i generał-majora od inżynierów, a dotychczasowego Ajo przy P. P. Synach Jego Ces. Arcyksiężęcej Mości, Karola barona Cerrini de Montevarchi, ochmistrem Synów Jego Ces. Mości Arcyksięcia Karola, nadając mu przytém, z uwolnieniem od zwykłych opłat, godność rzeczywistego tajnego radcy.

Jego C. R. Mość najwyższém postanowieniem Swojém z d. 27. września, wydaném do połączonej kancelaryi nadwornej, raczył najtaskawiej kanoniję przy kapitule Przemyskiej obrz. łac. nadać katedralnemu scholastykowi téżże kapituły, Józefowi Wojtarowiczowi.

— Z Karyntyi. —

Z Klagenfurtu. Dnia 26. z. m. odbył się w téżże stolicy ze zwykłymi uroczystościami sejm, obwołany przez Jego C. R. Mość najtaskawiej panującego nam Monarchę, na złożenie podatkowych postulatów na rok wojskowy 1837.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Listy z Nowego Orleanu, umieszczone w dziennikach niemieckich, głoszą, iż generał Santana, którego Texanie przyprowadzili do głównej kwatery, rozumie się, aby go rozstrzelać, znalazł sposobę, ocalenia się ucieczką. Meksykański generał Urrea posuwa się ku Nacogdoches. Rząd meksykański na prowadzenie téj wojny rozpiął wymuszoną pożyczkę na dwa miliony dolarów.

Portugalia.

Angielskie dzienniki w ten sposób kręślą nam stronnictwa, które w Portugalii podniosły rewolucyję: 1) Anti-ministryjalne stronnictwo, pragnące jedynie zmiany ministrów. 2) Radykalne, będące za rządem demokratycznym. 3) Federa-

listów, życzące sobie konfederacyi z Hiszpaniją i zaprowadzenia czystej, bezpodzielnej rzeczypospolitej na całym półwyspie. 4) Miguelistów albo absolutystów, chcące o obalenia praw korzystać, aby w zamieszaniu swój interes lepiej poprzec. — Infantka Donna Izabela Maryja (dawniejsza rejentka) wzbraiała się złożyć przysięgę na konstytucyję z r. 1822, a co więcej, wzbraiała się przyjąć pensyję od teraźniejszego rządu. Przeciwnie, siostra jej margrabina Loulé, złożyła przysięgę na konstytucyję; ma ona nadzieję, że dzieci jej uznane zostaną za książat krwi, aby w przypadku śmierci bezpotomnej królowej, miały do następstwa prawo.

Przez statek parowy *Liverpool* przybyły najnowsze wiadomości z Lizbony do Londynu, które do dnia 25. września dochodzą. W chwili jego odptynienia panowała niczem nie zmieszana spokojność w Lizbonie; z tém wszystkiém, przewidywano, że potrzeba się będzie przygotować do bliższej zmiany stanu rzeczy; gdy, podług korespondencyjnych doniesień dzienników londyńskich, konstytucyja zupełnie jest niepopularną, i lubo w całym kraju bez zaburzenia spokojności przyjęta, jednakże żadnego współuczucia nie obudza. W Porto wprawdzie także ogłoszona konstytucyję podług wszelkich form, ale najmniejszego nie okazano dla niej zapału. — Podług niektórych listów dało się postrzegać dość rozszerzone przeciwrewolucyjne dążenie, a ministrowie, którzy na każdy przypadek chcą utrzymać konstytucyję, zaczęli liczbę, załogą stojących wojsk w stolicy pomnażać, i kilka sztuk dział z Santarem do Lizbony sprowadzili.

Królowa zastąpiła, jednak słabość jej nie musi być zatrważającą, kiedy nie wydano buletynów. — Wzbraiała się ona, kilku oficerom, którzy przyszli usprawiedliwić się przed nią z swoich postępów w czasie ostatniego powstania, udzielić posłuchania, i zdaje się być gotową opuścić swój pałac w Belem, i udać się na pokład liniowego angielskiego okrętu *Malabar*, stojącego na kotwicy przed tym pałacem, jeżeliby okoliczności zmusiły ją do tego. Na pokładzie tego okrętu znalazł już książę Terceiry schronienie, lecz niebawem wrócił do swego mieszkania na lądzie. Małżonek królowej, książę Ferdynand, protestował ze swojej strony przeciw wymuszonemu na królowej przy-

jęciu konstytucyi, oraz w piśmie tém złożył powierzone sobie dowództwo nad wojskiem, którego objęcie bardzo go niepopularnym uczyniło.

Księżna Braganza w czasie tych groźących zamieszek poszła za popędem swego szlacheckiego charakteru. Jakkolwiek królowa nie zawsze z winnemi uważała ją względami i jakkolwiek niebrakło na osobach, które usiłowały, przytępszoność, odłączyć interes matki od interesu córki; jednakowoż wdowa Dom Pedra najwyraźniej oświadczyła, że w żadnym razie nie opuści królowej, ale los jej, choćby najgorszy, podzielać będzie. Oświadczenie to podała na piśmie, a za jej przykładem poszła infantka Donna Izabella Maryja, dawniejsza rejentka Portugalii.

Ministryjum, któremu nie dostaje jeszcze ministra spraw zagranicznych (nie stwierdziło się mianowanie pana Braacamp na tę posadę), a którego jako podsekretarz stanu w tym wydziale, p. Paulo Mendosi, człowiek poważany z uczciwości i talentów, zastępował, usiłuje swoją zagrozoną popularność zabezpieczyć jedynym środkiem, któryby stan finansowy, a tém samém i polityczny tego uciśnionego kraju poprawił, a to przez systemat oszczędności. Wszystkie urzędy niekoniecznie potrzebne znoszą się, a *Diario do Governo* napelniony jest uwolnieniami od służby różnego rodzaju. Radzców stanu skasowano, jako nie odpowiednich konstytucyi z r. 1820. Dekret z dnia 19. września zaprowadza parochialne junty w celu wyznaczenia płacy duchownym, i do umniejszenia liczby tychże; przez któryto środek skarb zamierza rocznie 100,000 fun. szt. zyskać. Oprócz tego przez zmniejszenie pensyj chcą oszczędzić rocznie 250,000 f. s.

Przez portoryję, czyli osobny rozkaz królowej, zakazano walki byków, jako widowiska okrutnego, i z charakterem wolnego i cywilizowanego ludu niezgadzającego się.

Ostawiony dowódca gierylasów Romechide został napadnięty w górach St. Barnaby od 1000 ludzi, których ze stratą odpart. Zwycięstwo to dodało mu tém większej śmiałości; teraz po całym kraju przebiega ón z 200 stronnikami swymi roznosząc postrach i złazczenie, i ogłaszając otwarcie Don Miguela.

Hiszpanija.

Don Carlos stał główną kwatérą dnia 23. września ciągle w Estelli, czyniąc pomniejsze wycieczki w pobliskie okolice; dopiero dnia 30. ruszył ze swoim głównym sztabem i 80 jazdy w stronę Puente la Reyna w zamiarze rozpoznania stanowisk nieprzyjaciela; następnego zaś dnia, w towarzystwie biskupa Leonu, odwiedził chorych i rannych w szpitalu w Irache.

Podług dziennika *Memorial Bordelais* generał krystynosów Oraa postać silny oddział z armii północnej w pomoc armii środkowej, do zakrycia stolicy. Villareal korzystając z téj okoliczności, miał, stosownie jak ten dziennik pisze, wysłać dwa nowe korpusy pod Sanzem i Garcia za rzekę Ebro, ku wsparciu działań Gomeza i Quileza przeciw Madrytowi.

Gazety madryckie dochodzą do d. 24. września; lecz o działaniach generała Alaix przeciw Gomezowi nie udzielają nowego. Pułkownik huzarów Don Diego de Leon, który rozstrzygnął walkę pod Villa Robledo, mianowany został generałem brygady. O Cabrerze, który się odłączył od Gomeza, dziennik *Revista* zawiera raport z Walencji pod dniem 21. września, jako generał dowodzący w téj prowincyi napadł na oddział wojska Cabrery, prowadzący jeńców z Jadraque i większą część takowych im odbił.

Zwyczajna madrycka korespondencyja, jednogłośnie powtarzana we wszystkich francuzkich dziennikach, utrzymuje, że w potyczce pod Villa Robledo ścierały się tylko tylnie strażę, a owe 1300 jeńców sąto powiększej części włościan, których Gomez gwałtem pobrał na żołnierzy.

Od wojska, zostającego pod generałem Alaix, dnia 23. września odebrano wiadomości w Madrycie. Wydał ón rozkazy w całej okolicy Robledo. Aby jazda gwardyi narodowej ścigała pobitych karlistów. Alaix nie spuszcza Gomeza z oczu. Batalijon madrycki gwardyi narodowej odprowadził jeńców. Gomez przyszedł do wozów Despenaperros, dzielących Andaluzję od Kastylii, i ma zamiar udać się do Andaluzji.

Journal des Debats z dnia 3go października (otrzymany przez nadzwyczajną sposobność), zawiera następującą telegraficzną depeszę z Bajony pod dniem 1. października: »Gomez cofnął się do Sierra d'Alcaraz między Murcyją a Mancha. — Nowa wyprawa pod dowództwem Sanza a raz przeznaczona do Kastylii, wtargnęła do Asturii. Villareal uczynił pozorny ruch ku dolinie Mene, aby jej wkroczenie zastąpić. Dwa batalijony dnia 28go z San Sebastian popłynęły do Gijon (portu w Asturii) w celu oparcia się temu wpaścięciu.

Gazeta powszechna zawiera następujący list od jej korespondenta z Madrytu pod dniem 24. września: Kuryjer przybył dnia wczorajszego do tegoż francuzkiego poselstwa, który dnia 17go wyjechał z Paryża, przywiózł nam wiadomości o mianowaniu hrabi Septima de Latour Maubourgu ambasadorem króla Francuzów, przy królowej hiszpańskiej. Tenże sam kuryjer, ile się zdaje, przywiózł także tutejszym pełnomocnikom Rosy, Austryi i Pruss, od właściwych im dworów rozkazy opuszczenia natychmiast Hiszpanii, w skutek czego

ci panowie zaraz żądali od tutejszego rządu wydania paszportów, i poczynili wszystkie przygotowania do odjazdu. Żaden z pomienionych dyplomatów nie podał noty, w którejby wyjaśniony był powód do tego stanowczego kroku. Nawet i sardyński pełnomocnik żądał swojego paszportu, a król, sycylijski pojutrze odjedzie. Pełnomocnik króla Niderlandów, ile się zdaje, dotąd nie otrzymał jeszcze rozkazu do wyjazdu.

Piszą z Pau pod dniem 28. września: Pan Septime de Latour Maubourg oczekiwany tu jest dziś lub jutro w drodze swojej do Madrytu. Dwie kompanie legii wyszły dziś rano z naszego miasta do Perpignan. Oto jest rozkaz dzienny z dnia 26go września, rozwiązujący legiję posiłkową: »Żołnierze! Przed dwoma miesiącami rząd francuzki chciał czynnie wspierać Hiszpaniją, i natychmiast wezwanie do wojny rozległo się w garnizonach południowych. Temu wezwaniu odpowiadały ciągle francuzkie pułki. Zapół do boju był wielki. Aby nie rozwiązać niektórych korpusów, musiano to uniesienie wstrzymać. Prędzej niż w przeciągu miesiąca utworzyliście najpiękniejszy pułk we Francyi. Najpiękniejszy, nie przepychem mundurów i błyskotek, lecz liczbą, ćwiczeniem, karnością, duchem i wojenną postawą, co wszystko jest rekwizytem pomysłowości w boju. Z wami byłbym się na wszystko ważył. Lecz w przeciągu czasu naszego zbierania się, nastąpiły trudne wypadki w Hiszpanii; rewolucja wybuchła i zmieniła postać rzeczy. Pomoc, którą rząd francuzki jeszcze przed dwoma miesiącami przywodził za stosowną i przyzwoitą, dziś nigdy na nią przystać nie powinien. W takim zbiegu rzeczy korpus posiłkowy istnieć nie może; jednakowoż rząd użyje waszego ramienia i odwagi. Nie chce on bezwzględnie rozwiązaniem was, odpłacić tej gotowości, z jakąście na wezwanie jego stanęli; nie chce ón, aby który z was miał żałować, że tu się zaciągnął, a po rozwiązaniu w gorzszym niż wprzód znalazł się stanie. (Następuje podpis pułkownika Jossé.)

Podług listów z Madrytu, mimo rozkazu królowej, zabraniającego wszelkich towarzystw, jednakowoż »towarzystwo odrodzicieli« nie przestaje działać. Wydało ono protestacyję do królowej rejentki, której wręcz oświadcza, że mimo tych przeciwnych rozkazów, swoich działań zaprzestać nie myśli. »Towarzystwa tajemne« tak się jeden list z Madrytu wyraża, »mają w rękach środki, które ich ośmielają do tak groźnej mowy Słychać, że Mendez-Vigo, ukrywający się w Madrycie, kieruje temi poruszeniami, co każe się obawiać okropnego wybuchu.« — Na niczem spełzły wszystkie poszukiwania za generałem Mendez-Vigo. Rząd wezwął go teraz otwarcie, aby się stawił przed ko-

mendantem w Badajoz, w przeciwnym bowiem razie, wykreślony zostanie z listy generałów.

W moc dekretu królowej rozporządzono, co następuje: 1) Dochody wszystkich duchownych, którzy w tej chwili znajdują się za granicą, mają być sekwestrowane i obrócone na korzyść kraju, jednakowoż z wyłączeniem tych, którzy po 31. grudnia 1835 otrzymali pozwolenie. 2) Toż samo postanowienie i do tych się odnosi, którzy nadal i bez pozwolenia rządu wyjdą z królestwa. Podp. Królowa. — Dan w pałacu d. 24. września 1836. Landero.

Królewski dekret z dnia 24go września wynosi małe miasteczko Requena do rządu szlacheckiego i prawowiernego miasta, w nagrodę waleczności, okazanej w czasie napadu Gomeza, za co nadany mu zostanie nowy herb.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Lord Brougham o tyle ozdrowiał, że znowu zajmie swoje miejsce na pierwszym posiedzeniu parlamentu.

Do Dublina przybył poseł od przyjaciół Irlandyi w Zjednoczonych Stanach Ameryki, który przynosi adres swojej uniżoności do wice-króla, hrabiego Mulgrave, oraz list do O'Connella.

Dz. *Courier* donosi pod dniem 29. września: Następujące okręty gotowe są do wyjścia pod żagle: Howe o 104, Księżniczka Karolina o 104, Prezydent o 52, Inconstant i Pique o 36, Satalie o 18, Savage i Wizard o 10, Cockatrice o 6 działach. W razie potrzeby udażą się do Portugalii.

Francyja.

Król i królewska familija powrócili z obozu Compiègne do Neuilly dnia 30. września, popołudniu. Ministrowie, którzy towarzyszyli królowi, do Compiègne powrócili z nim razem.

Ministryjum upoważniło marszałka Clauzel gotującego się do wyprawy przeciw Konstantynie, zatrzymać 59ty pułk w Afryce; poczem uwiadamia go, że trzecie batalijony sześciu pułków otrzymały rozkaz, wsiąść na okręta w Port-Vendres i Tuluonie i z nim się połączyć. — Korpus ten liczyć będzie 6000 żołnierza. Czyli książę Orlean weźmie udział w tej wyprawie, nie jest jeszcze rzeczą pewną.

Journal des Debats zbija, jako wieść bezzasadną, twierdzenie *Courier* jakoby Dr. Larrej miał być złożony z posady naczelnego chirurga domu inwalidów; albowiem niestracił on właściwego swego urzędu naczelnego inspektora korpusu zdrowia przy wojsku, ani też tytułu, płacy i praw swoich; lecz tylko, wskatek rozporządzenia, które ma na celu zaprowadzić nowe urządzenie korpusu zdrowia przy wojsku, a które zabrania inspektorom

być oraz wyższymi urzędnikami zdrowia, przy wojskowych zakładach, utracił ową posadę naczelnego chirurga. Pan Pasquier syn, nie jest mianowany jego następcą.

W Monitorze z d. 2. paźdz. czytamy: Stawny profesor Tiersch, z Mnichowa, przebywa od 8 dni w Paryżu. — Celem jego podróży jest zbadanie publicznego sposobu uczenia we Francji; jakoż z tego względu miał on naradę z panem Guizot.

Nowy ministeryjalny wieczorny dziennik: »La Charte de 1830.« po raz pierwszy wyszedł d. 27. września. Odpowiedzialnym onego redaktorem mianuje się były redaktor: »Figaro« pan Nestor Roqueplan, który w swoim programacie dowodzi, że ministeryjum z 6. września jest tylko następstwem ministeryjów z 13. marca i 11. paźdz.

Podług listów z Rzymu z d. 16. września pan Thiers przybył tamże dnia wczorajszego.

Przez Angouleme przechodziło nie dawno 200 zbiegów z angielskiej posiłkowej legii w Hiszpanii — idą oni do Calais skąd do Anglii popłyną, żandarmowie eskortują ich, podzielonych na oddziały po 20 ludzi. — Stan ich jest najsmutniejszy; nocleg przypadają im w Angouleme, gdzie na kwatéré dano im tameczne więzienia.

Donosiliśmy już o zabranii ładunków, prochu, kul i t. d. na ulicy Dauphine, przyczém uwięziono trzech uczniów, nazwiskiem: Génin, Fayard, i Bruys. Na śledztwie sądowém w policyi karnej, wyznał Genin, jakoby prowadził mały handel fe-mi artykułami, które miał zamiar przesać do Hiszpanii. Co się zaś tycze »towarzystwa familijnego«, którego członkami mieli być ci obwinieni, jak się to pokazuje ze znalezionej listy — oświadczyli, że nic nie wiedzą, i niechcą o żadnych związkach politycznych wiedzieć. Sąd skazał obwinionego Genin na 15 miesięcy więzienia i 500 fr. kary, Fayarda na jednoroczne więzienie i taką karę, a Bruysa na 4 miesiące i 300 franków kary.

W ostatnich czasach wiele mówiono o ugodnych warunkach, pod któremi rodzina Bonapartych miała mieć pozwolony sobie powrót do Francji; głosząco nawet, że Józef Bonaparte otrzymał już wolność powrotu. W rzeczy zaś saméj zdaje się, że księciu Józefowi pozwolono tylko kilka miesięcy we Francji zabawić, lecz ani on, ani wdowa po Muracie nie mogą mieszkać we Francji; przeto też rząd odrzucił wszystkie inne starania się rodziny Bonapartych. Kardynał Fesch żyjący w Rzymie i posiadający najkosztowniejszy zbiór obrazów, uczynić kazał propozycję rządowi francuzkiemu, iż zbiór ten przekaże w darze Francji, jeżeli wygnaniu rodziny Napoleona koniec położy. Kardynał otrzymał odpowiedź, iż co

do jego osoby, wolno mu obrać siedlisko we Francji, ale innym członkom jego rodziny, taka ta dozwołona być nie może. Kardynał Fesch miał na to odpowiedzieć, że sprawiedliwości żąda dla wszystkich, a nie dla siebie jednego; — i odtąd zaprzestano wszelkich umów.

Moniteur z d. 3. października zawiera okólnik ministra spraw wewnętrznych do prefektów, postanawiający znaczne ulepszenia w dotychczasowém urzędzeniu aresztów. Kiedy dotąd obwinieni o małe przestępstwa, ze zbrodniarzami zarówno w jednymże miejscu trzymani byli — teraz, mocą tego postanowienia system odosobnienia przyjęty na przyszłość będzie; i wszystkie budynki podług tego planu mają być stawiane. — Podobna odmiana zaprowadzona jest we wszystkich nowo stawionych aresztach.

Szwajcaryja.

Donoszą z Berny pod d. 28. września: Sprawa względem uwięzienia angielskiego pułkownika Bowles, za dług winny pewnemu Francuzowi tocząca się od kilku miesięcy między gabinetem ang. a radą kantonu rządzącego, ukończoną już została; z którego to powodu urzędowy dz. Bernenski tak się wyraża: w skutek reklamacyi pełnomocnika dworu W. Brytanii przy związku Szwajcarskim, rada rządowa rozważywszy powody uwięzienia dwóch poddanych angielskich, to jest: pana Bowles i jego służącego, przekonała się o niesprawiedliwości tego kroku a nakazawszy uwolnienie pomnienionych osób, wydała surową naganą rządowemu namiestnikowi kantonu Bernenskiego, na którego rozkaz uwięzienie to miało miejsce. Rada rządowa wyrok ten ogłasza, aby na dal urzędnicy krajowi, nieważyli się samowolnie gwałcić wolności obywatelach, ani na cudzoziemcach, ani na krajowych obywatelach.

Szwajcarskie dzienniki donoszą pod d. 30. września co następuje: Wielka rada Zurichska na swójem, tylko co ukończoném posiedzeniu, przyjęła ustawę o obostrzeniu policyi na cudzoziemców i wychodzców; przecho władza policyi, którą w r. 1831 bardzo ograniczono znowu, stała się obszerniejszą, jest to przeciw sposobowi myślenia wielu wpływających ludzi, którzy to popierałi jeszcze w roku 1834. Tylko siedmiu wielkich radców oparło się temu postanowieniu, między tymi Adolf Follen, Dr. Nägeli (muzyk) i Ulrich. Główne zasady téj ustawy na wychodzców są następujące: że każdy domagający się schronienia z początku względem swojej osoby i t. d. ma się poddać sumarycznemu śledztwu; takowe, gdy kanton odrzuci, na ten czas z pomocą kantonu rządzącego, usunięty będzie zagranicę; powody do usunięcia są: tajemne związki, popełnione zbrodnie, gwałtowne zamachy, fałszowanie nazwisk i t. d.

Z Berny donoszą tamedzne dzienniki: Radę nadzwyczajną zwołano na d. 17go października, i przedłożono Stanom notę francuzkiego rządu. Wielka rada Rzeczypospolitej Berneńskiej zwołaną została na 10. października. — Gdy w skutek noty księcia Montebello wypłata trzeciego kwartału pensyi francuzko-wojkowych wstrzymaną została, a która wypłata wynosiła około 8000 frauzów szwajcarskich, przeto też rada rządowa wydała postanowienie, wypłacić zgóry podolicierom i żołnierzom ich całą pensyję około 3200 fr. wynoszącą, jak też i połowę pensyi oficerów za kwartał; całą tę rzecz przetoży wielkiej radzie.

Kanton rządzący również polecił szwajcarskiemu pełnomocnikowi w Paryżu, zerwać stosunki z rządem francuzkim, i podać w tym względzie notę do ministerjum. Jest to bowiem proste następstwo tego kroku jakiego francuzkie poselstwo dopuściło się w Szwajcaryi. Tylko w jednym przypadku Szwajcaryja chce wyjątek uczynić, to jest, co się tycze obcych wychodźców, którzy do Francyi posłani zostają.

Holandyja.

Jego cesarska wysokość Wielki Książę Michał rossyjski przybył do Haagi d. 27. września.

Niemcy.

D. 29. września Jego Cesarzow. Wysokość Arcyksiążę Franciszek Karol przybył do letniego obozu do Pilnic.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 10. października. —

Manewry wojenne w tych dniach ciągle odbywało w obec ję. feldmarszałka księcia Warszawskiego, wojsko obozujące pod Warszawą, i rozchodzi się na garnizony do miejsc rozmaitych w królestwie.

Rossyja.

— Z Petersburga d. 24. września. (6. paźd.) —

W *Journal de St. Petersbourg* czytamy: »Porta Otomańska ściśle wypełniła zobowiązania, przyjęte na się aktem, zawartym w Konstantynopolu 15. (27.) marca bieżącego roku, we względzie zapłacenia summ, zawinionych Rossyi w skutek traktatu Adryjanopolskiego.

»Stosownie do warunków tego aktu, ostatnia wypłata dokonana została całkowicie we wskazanym terminie 15. sierpnia. P. Butieniew wprost, uwiadomil o tém komendanta Sylistryi, któremu przedtém jeszcze rozkazano zabrać się do opuszczenia tej twierdzy, jak skoro otrzyma od rossyjskiego ministra oznajmienie o ostatecznej wypłacie długu.«

»Ottomański komisarz, w towarzystwie urzędnika cesarskiego poselstwa, posłany był od Porty dla

znajdowania się przy oddaniu twierdzy. To oddanie zostało uskutecznione 30. sierpnia, (11. wrześ.) w takim samym obronnym stanie, do jakiego... w czasie swego zajęcia, twierdza była przywiedzioną.«

»Załoga Sylistryi wyszła z twierdzy 30. sierpnia i tegoż dnia weszła do kwarantany w Kofarasz, na lewym brzegu Dunaju. Według ustaw kwarantany pozostanie ona tam pod obserwacyją przez dni siedm, a potem przez Wołoszczyznę i Multany pociągnie w granice cesarstwa.

Turcyja.

Słychać, że sułtan zamierzył odbyć pielgrzymkę do grobu mahometa w Mekce, dla złożenia w tamedznej świątyni, portretu swego.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

(3) Lwów d. 17. października 1836. Ceny różnych produktów: Cetnar wosku 85 zr., miodu z woszczynami 19 1/2 do 20 zr., toju w wantuchach 20 zr., topionego 19 zr. 15 kr. do 19 zr. 30 kr., potażu 9 zr. do 9 zr. 30 kr.; oleju laianego 17 zr., sadła 12 zr. mon. konw.

Za odstawę płaci się od cetnara ze Lwowa do Pragi 3 zr. 45 kr. do 4 zr., do Wiédnia 3 zr., do Berna 2 zr. 30 kr. do 2 zr. 45 kr., do Ołomuńca tyleż, do Bielska 1 zr. 45 kr. m. k.

Otomuniec. Targ na woły d. 12. października 1836.

Tego tygodnia przypędzono 2523 po większej części tłustych wołów, z których 2280 stanęło na targowicy. Stada 3, 12 i 16 były najpiękniejsze. Właściciele bydła odstraszały wysoką ceną od kupna, targ przewlekl się do wieczora, a stado pana Krzeczunowicza poszło dalej do Wiédnia. — W Wiédniu, dokąd mają napędzać wiele bydła z Węgier, stoi cetnar mięsa na 36 zr. w. w. — Na przyszły tydzień oczekujemy do 2000 wołów.

Wniieniem sprostować ostatnie doniesienie moje co do funta mięsa w Pradze; tam płaci się funt nie po 7 1/2, lecz równie jak w Wiédniu po 8 kr. mon. konw.

Przed targiem kupił Beneszowski z Pragi, od Franciszka Grzybczyka z Piasek, 93 krów, parę 7 1/2 cetn. po 105 zr. w. w. Małemi partyjami sprzedano około 150 wołów. — Ogółem 243.

Przypędzili: 1) Izrael Bokshorn, z Krakowa, 106 wołów; 2) Perl Immerglück, z Krakowa, 66; 3) Andrzej Zieliński, z Urynowa, 226; 4) Fried i Grossmann, ze Stryja, 130; 5) Juda Schirmann, z Uścia, 143; 6) Franc. Grzybczyk, z Piasek, 93; 7) Grabscheid i Reiter, z Żurawna, 65; 8) Brater i Baidaf, z Żurawna, 140; 9) Grzegorz Krzeczunowicz, ze Stanisławowa, 158; 10)

Filip Atlas, z Tarnopola, 117; 11) Izrael Bokshorn, z Krakowa, 118; 12) Antoni Nowak, z Białej, 135; 13) Grzegorz Antonowicz, ze Stanisławowa, 123; 14) Pinkus Trnawka, z Rymanowa, 69; 15) Krzysztof Moradowicz, z Czerniowiec, 176; 16) August Aksentowicz, ze Stanisławowa, 152; 17) Wariant Krzysztofowicz, z Lisic, 99. Matemi partyjami 164. Suma przypędzonych 2280.

Kupili:	sztuk	Cena jednej sztuki w w. w.		radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaxatorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	loju
Maurycy Freund, z Neuhof, ze st. N. 1.	99	115	—	1	380	50
Jan Koska, z Królegrodu, ze st. N. 11.	88	145	—	12	420	60
Rie, Waniek, Kraus, z Pragi, ze st. N. 8.	108	177	30	14	450	70
Rie, Waniek, Kraus, z Pragi, ze st. N. 10.	99	182	30	13	450	80
Cech rzeźnicki z Olomuńca, ze st. N. 6.	82	152	30	11	420	60
Cech rzeźnicki z Berna, ze stada Nr. 14.	69	146	—	—	400	50
Markus Pollak, z Jaromirca, ze st. N. 4.	109	190	—	14	450	70
Scheffel i Kraus, z Pragi, ze stada N. 17.	87	185	—	11	460	70
Fischer i Steinbach, z Wiednia, ze st. N. 12.	106	212	30	14	500	90
Waniek i Kraus, z Pragi, ze stada Nro. 7.	57	172	30	8	440	70
Steinbach, z Wiednia, ze st. N. 15.	147	182	30	19	480	80
Löbl Pollak, z Berna, ze stada Nro. 2.	40	125	—	—	460	60
Scheffel i Waniek, z Pragi, ze st. N. 16.	127	200	—	17	480	100
Fabesch, z Wiednia, ze stada N. 13.	103	180	—	14	480	90
Fabesch, z Wiednia, ze st. Nr. 3.	167	202	30	23	500	90
Matemi partyjami . .	460	—	—	—	—	—
Dodawszy do tego radasz	172	—	—	172	—	—
i ilość niesprzedanych	158	—	—	158	—	—
wyniesie sumę . . .	2280	—	—	—	—	—

Ceny targowe produktów w Królestwie Polskiem od 15. września do 1. października r. b.

W Radomiu: Pszenica 12 1/2 do 13 1/2, żyto 5 do 6, jęczmień 5 1/2 do 6 1/2, owies 3 1/3 do

4, konopie 23 do 25, kartofle 2 1/3 do 3 1/3 złp. za korzec. Siano 2 do 2 1/3 złp. za cetnar. Okowita 6 do 6 2/3, szumówka 4 do 4 2/3 złp. za garniec, z opłatą podatku.

W Kazimierzu dolnym: Pszenica 10 do 12, żyto 6 1/2 do 7, jęczmień 6, owies 4 do 4 1/2, rzepak 28 do 30, len 20 do 22, konopie 12 do 15, kartofle 2 do 2 2/3 złp. za korzec. Siano 1 2/3 do 2 złp. za cetnar. Okowita 2 do 2 2/3, szumówka 1 1/5 złp. za garniec.

W Kaliszu: Pszenica 8 do 11, żyto 4 2/5 do 6, jęczmień 4 do 5, owies 2 2/3 do 3 2/5, rzepak 28 do 30, len 18 do 20, kartofle 2 1/2 do 2 1/5 złp. za korzec. Siano 2 złp. za cetnar. Okowita 3 złp. 16 gr., szumówka 3 złp. za garniec z opłatą podatku.

W Suwałkach: Pszenica 10 do 14, żyto 5 do 8, jęczmień 6 do 8, owies 3 1/2 do 5 1/2, len 14 do 18, konopie 14 do 18, kartofle 2 do 3 1/2 złp. za korzec. Siano 1 1/2 do 2 złp. za cetnar. Okowita 8 do 12, szumówka 4 do 6 złp. za garniec z opłatą podatku.

W Maryjampolu: Pszenica 10 do 12, żyto 6 do 7, jęczmień 5 1/2 do 6, owies 4 do 4 1/2, kartofle 2 1/5 do 2 2/3 złp. za korzec. Siano 2 1/3 do 2 2/3 złp. za cetnar. Okowita 6 2/3, szumówka 4 4/5 złp. za garniec, z opłatą podatków. (G. C.)

Gdańsk d. 3. października 1836. Od ośmiu dni bardzo czynnie krążą tu około kupna pszenicy, której na obcy rachunek 1100 do 1200 łasztów zakupiono, po cenie o 20 do 30 zł. pr. wyższej, niż dotąd sprzedawano. W tym razie najwięcej brano pszenicę starą ze szpichlerzów, z powodu, iż tam najlepiej była zachowana, a tém samém ręczyła za trwałość. Wysoko pstrokatą starą pszenicę płacono za łaszt po 300 do 310 zł. pr., pstrokatą po 290 do 295 zł. pr., z r. 1835 jasno-pstrokatą po 300 do 310 zł. pr., podlejsze zaś gatunki stosunkowo najdrożej wypadły. — Żyta nieoclonego sprzedano także kilka set łasztów po 158 do 160 zł. pr., na co już teraz sprzedających nie ma. Świeża pszenica, którą na targ dostarczają, jest tak wilgotną i tak lekką na wadze, że nikt się o nią nie spyta, jeżeli stosunkowo w cenie niższą nie zostanie. — Na łusiane sienie i rzepak żadnej teraz nie zrobiono sprzedaży. (Preus. Handl. Zeit.)

TEATR POLSKI.

Jutro: *Zemsta*, komedya w 4 aktach, oryginalnie wierszem przez Alex. hr. Fredra napisana.